

1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
2. המרכז האקדמי למשפט ועסקים ברמת גן
3. רופאים לזכויות אדם

על ידי ב"כ עוה"ד עודד פלר
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' איתמר בן אבי"י 9, תל אביב
טלפון: 03-5608185; פקס: 03-5608165
וכן על ידי עו"ד סיגל שהב
מהקליניקות לזכויות אדם במרכז האקדמי למשפט ועסקים
ת"ד 852, בני ברק 51108
טלפון: 03-6439911; פקס: 03-6439966

העותרים

נ ג ד

1. השר לביטחון פנים
2. נציב בתי הסוהר
3. שרת המשפטים

על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466687; פקס: 02-6467011

המשיבים

הודעת עדכון מטעם המדינה

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 6.4.25 ולארכות שניתנו, מוגשת בזאת הודעת עדכון מטעם משיבי המדינה, כדלקמן.

2. כזכור, ביום 29.12.22 נעתר בית המשפט הנכבד לבקשת המדינה לשנות את מועד יישום פסק הדין שבכותרת, תוך שהוא מפרט את כלל רכיבי החלטת הממשלה מס' 1903 (להלן: **החלטת הממשלה**), כמו-גם את הצעדים שנקטו עובר לקבלתה. בתוך כך, ציין בית המשפט הנכבד בהחלטתו כי "קשה לחלוק על כך שהמדינה השתדלה ועושה מאמצים לעמוד ביעד של הפעימה השנייה, וכך התרשמנו גם מדבריו של מנכ"ל המשרד לביטחון פנים" (סעיף 8 להחלטה).

בית המשפט הנכבד אף ציין כי החלטת הממשלה היא החלטה משמעותית באמצעותה "הממשלה בישראל מניחה את היסודות לתכנון ארוך טווח של בתי הסוהר, תכנון הכולל בינוי מואץ לאורך השנים, בטווח הקצר, הבינוני והארוך" (סעיף 10 להחלטה). בצד זאת, נקבע כי על המדינה להגיש הודעות עדכון מדי שנה בשנים שלאחר מכן, וכי באופן האמור ימשך הפיקוח השיפוטי על אודות אופן יישום החלטת הממשלה. מאז, הוגשו מספר הודעות עדכון עיתיות. נעמוד, תחילה, על עיקריהן ובקצרה. בהמשך, יובאו העדכונים העובדתיים בשנה החולפת.

תמצית הודעות העדכון שהוגשו עד כה

3. בהתאם לאמור, ביום 18.12.23 הוגשה הודעת עדכון מטעם משיבי המדינה (להלן: **הודעת העדכון הראשונה**). במסגרת הודעת העדכון הראשונה עמדו המשיבים על העלייה המשמעותית במצבת הכלואים בעקבות המלחמה. כמו-כן, תיארו המשיבים את סטטוס יישום החלטת הממשלה, ותיארו את ההתפתחויות הרלוונטיות לעניין בעקבות המלחמה.
4. במסגרת זו, נדרשו המשיבים לתיקון החקיקה שנועד להניח תשתית חוקית למעצרים הרבים המתחייבים בהמשך למאמץ המלחמתי, ולצורך להחזיק בכלואים רבים מאוד תוך חריגה מהוראות הדין דאז (החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 64 – הוראת שעה – חרבות ברזל)(מצב חירום כליאתי), התשפ"ד-2023 (להלן: **הוראת השעה**)). במסגרת ההסדר החקיקתי האמור, ניתנה סמכות לשר לביטחון לאומי, בהמלצת נציב בתי הסוהר ובהסכמת ראש הממשלה ושר הביטחון, להכריז על מצב חירום כליאתי, אם שוכנע כי בשל המצב הביטחוני השורר במדינה, יש צורך במקומות כליאה נוספים באופן מידי או שקיימת סבירות גבוהה כי יהיה צורך כאמור, וכי לא ניתן לקיים את הוראות הדין לעניין שטח מחיה מזערי (הפעימה הראשונה) או את ההוראות לעניין זכאות למיטה לפי סעיף 11ב(ג)(2) לפקודת בתי הסוהר או לפי סעיף 9ב(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות – מעצרים), התשנ"ו-1996.
5. ביום 30.1.24, ולאחר קבלת תגובת העותרת להודעת העדכון, ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד (כב' הנשיא השופט י' עמית) המורה למשיבים להגיש הודעת עדכון נוספת, ובה יפורטו הצעדים הננקטים על ידם להתמודדות עם שינוי הנסיבות הדרמטי. בהתאם להחלטה זו, הוגשה ביום 17.5.24 הודעת העדכון השנייה.
6. במסגרת הודעה זו, עדכנו המשיבים על התכנסותו של צוות ההיגוי והיישום הלאומי, בראשות מ"מ מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי דאז, לצורך ביצוע הערכת מצב כליאתית, ועל ההידרשות לנושא במסגרת דיונים בוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, במטא לביטחון לאומי, וכן בדיון בראשותו של ראש הממשלה.
7. עוד עדכנו המשיבים במסגרת הודעת העדכון השנייה, כי ביום 17.4.24 התקבלה החלטת ממשלה נוספת – החלטה מס' 1712 – בעניין שינוי סדרי העדיפויות הממשלתיים לטובת הקמת מקומות כליאה בשל צרכי המלחמה, במסגרתה הוחלט על הוספת כ-1,000 מקומות כליאה נוספים עד לסוף שנת 2024: 480 במתקן הכליאה "עופר"; 456 במתקן הכליאה "קציעות"; 100 מקומות כליאה במתקנים ביטחוניים על דרך של הסבת שטחים ציבוריים.
8. כמו-כן, עמדו המשיבים על התפתחויות בתחום הבינוי נכון לאותה העת, וכן התפתחויות עתידיות לשנת 2024, וזאת בהתאם להחלטת הממשלה ולעבודת המטה המשותפת שביצעו המשרד לביטחון לאומי, שירות בתי הסוהר, המטה לביטחון לאומי, משרד המשפטים, משרד האוצר.

9. ביום 20.5.24 התקיים דיון בפני בית המשפט הנכבד שנסוב סביב הודעות העדכון ותגובת העותרים להן. בו ביום, ובהמשך לשאלות שנשאלו המשיבים על-ידי בית המשפט הנכבד, התקבלה החלטה המורה למשיבים להגיש הודעת עדכון נוספת "בה יפרטו האם קיימים סיווגי משנה של אסירים בטחוניים; וככל שכן, האם הדבר משפיע על תנאי כליאתם, בהיבט של מרחב המחיה לאסיר".

בתגובה לכך, הגישו המשיבים ביום 10.6.24 הודעת עדכון קצרה, ובמסגרתה התייחסו, בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, להגדרתו של כלוא המסווג כאסיר ביטחוני ולתנאי החזקתו, לאופן החזקתם של לוחמים בלתי חוקיים, ולהשפעת הדבר על שטח המחיה הממוצע בו הם מוחזקים.

10. ביום 20.6.24, ניתנה החלטתו המפורטת של בית המשפט הנכבד המתארת את כלל התשומות, המשאבים והפעולות בהם נקטה המדינה להתמודדות עם מצוקת מקומות הכליאה החמורה בעקבות המלחמה. בסיכום החלטתו קבע בית המשפט הנכבד כך :

"בעיית הצפיפות במתקני הכליאה, בעיה שהטיפול בה החל באופן ממשתי אך בעקבות מתן פסק הדין, החמירה באופן דרסטי בעקבות המלחמה. מהודעותיה המפורטות של המדינה עולה כי כל העת נערכת עבודה מקיפה על מנת להתמודד עם מצוקת מקומות הכליאה, שכאמור, הפכה למשבר ממשי עם פרוץ המלחמה. המלחמה טרפה את הקלפים וניסיונות המדינה למצוא פתרונות הולמים ולמלא אחר פסק הדין השתבשו לחלוטין. המלחמה שיבשה גם את לוחות הזמנים, וזאת רשמנו לפנינו. יחד עם כך, חזקה על המדינה כי למרות המצב הקשה שנוצר תעשה כמיטב יכולתה למצוא פתרונות נוספים ועליה לפעול כמיטב יכולתה על-פי ההחלטה מיום 29.12.2022 ולדווח לנו, עד ליום 1.12.2024, מה עלה בידה לעשות לתיקון המצב".

11. ביום 18.2.25 הוגשה הודעת עדכון נוספת, בה פורטו היקפי הכליאה במחצית השנייה של שנת 2024 (להלן: **הודעת העדכון השלישית**). בהודעה צוין, בין היתר, כי היקף הכלואים עלה בצורה משמעותית מאז מועד הגשת הודעת העדכון השנייה, וכי מצבת הכלואים עמדה בחודש ינואר 2025 על 23,376 כלואים. קרי, עלייה של 2,345 כלואים ממועד הודעת העדכון השנייה, ושל 7,023 כלואים מתחילת המלחמה. עוד, עדכנו המשיבים על הרחבת סמכותו של מנהל בית הסוהר להלין כלואים תוך חריגה מהוראות הדין לעניין החזקת כלואים בנפרד. עוד עדכנו המשיבים על כך ששונתה תדירות הדיווחים שעל השר ועל נציב בתי הסוהר להעביר לוועדה לביטחון לאומי בכנסת, מדיווח כל שבועיים לדיווח פעם בחודש (ראו סעיף 15 להודעת העדכון, פסקה שניה).

בנוסף, המשיבים עמדו על סטטוס ההתקדמות של יישום החלטת ממשלה מס' 1903 באמצעות תוכניות הגדלת מקומות כליאה. במסגרת זו, צוין כי למתקן הכליאה "צלמוך", עתידים להתווסף 240 מקומות כליאה חדשים, וכי הפרויקט עתיד להסתיים ברבעון הראשון של שנת 2025, ובנוסף, עד לסוף שנת 2025 עתיד להסתיים שלב ב' של הפרויקט, במסגרתו יתווספו 240 מקומות נוספים.

עוד עדכנו המשיבים, כי מלאכת הבינוי להרחבת מתקן הכליאה "מעשיהו" צפויה להסתיים במהלך הרבעון הראשון של שנת 2025, וכי מתקיים שיח פנים ממשלתי בעניין הסדרת התקינה הדרושה לצורך אכלוס מתקני הכליאה "צלמוך" ו"מעשיהו". עוד ציינו המשיבים, כי במסגרת התכנית להרחבת מתקן הכליאה "מעשיהו", מתוכננת הרחבה של 480 מקומות כליאה נוספים עד לשנת 2027, וכי שלב זה של התכנית מצוי בהליכי תכנון.

עוד נאמר בהודעה, כי הפרויקט להרחבת מתקן הכליאה "מגידו" ב-2,600 מקומות כליאה. עתיד להסתיים עד לשנת 2030, וכי הפרויקט מצוי בשלבי תכנון פרוגרמה וכתובת המכרז. אשר לפעולות להמרת אגפי אוהלים המשמשים כמקומות כליאה למתקני קבע הכוללים 800 מקומות במתחם א' במתקן הכליאה "קציעות", צוין, כי התוכנית שנקבעה לשם כך (לפני המלחמה) חולקה לשלבים, כאשר שנת 2023 נועדה לתכנון ושנים 2024-2028 נועדו לביצוע – 2 אגפים בכל שנה, ובסך הכול 10 אגפי כליאה. לבסוף, המדינה עדכנה כי בנייתם של שני אגפים כאמור (אגפים 7 ו-8), במסגרתם עתידים להתווסף 228 מקומות כליאה, נמצאת בשלבי סיום, ועתידה להסתיים במהלך חודש פברואר 2025.

המשיבים אף עמדו על היבטים נוספים של החלטת הממשלה מס' 1903 (ובהם: הקמת צוות יישום והיגוי לאומי; פרסום צו בעניין הפיקוח האלקטרוני; והארכת מנגנון השחרור המינהלי).

12. בהודעת העדכון אף פורטו פעולות שנעשו בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1712. בין היתר, בהתייחס להוספת מקומות כליאה במתקן "קציעות", צוין כי מספר מקומות הכליאה עתיד לעמוד על 432 מקומות כליאה ב-4 אגפים; וכי השלמת בניית אגפים אלו עתידה להסתיים בחודש מרץ 2025. אשר להוספת 480 מקומות כליאה במתקן "עופר", צוין כי הפרויקט עתיד להסתיים, להערכת הגורמים המקצועיים בשירות בתי הסוהר, ברבעון האחרון של שנת 2025.

בנוסף, צוין כי הממשלה פעלה לקידום תכנית להסבת שטחים ציבוריים למקומות כליאה, וכי התוכנית הורחבה כך שבסך הכול יתווספו 1,478 מקומות כליאה, וזאת במקום 880 מקומות שתוכננו במקור במסגרת "תכנית 888", על אודותיה עדכנו המשיבים בהודעת העדכון השנייה. צוין, כי בשלב זה הושלמה בנייתם של 1,378 מקומות כליאה מתוך 1,478, וכי בהתאם לעמדת גורמי המקצוע בשירות בתי הסוהר, השלמת התוכנית צפויה ברבעון הראשון של שנת 2025. המשיבים הוסיפו ועדכנו על השמשת אגף "רקפת" במתקן "ניצן", המאכלס כ-75 אסירים; על פתיחת ארבעה אגפי אוהלים במתקן "קציעות", המאכלסים כ-640 כלואים; ועל פתיחה מחודשת של אגף כליאה במתקן "נפחא", תוך הגדלת מספר הכלואים באגף מ-54 ל-80. כמו כן, צוין כי ניתנה הרשאה תקציבית להתחייב בתקציב 2025 בהיקף משמעותי, כדי לצאת למכרז בינוי במתקנים "קציעות" ו"סהרונים", באופן שיאפשר, לפי התכנון, להוסיף אלפי מקומות כליאה במהלך שנת 2025, בכפוף לשינויים במצבת האסירים הביטחוניים.

לבסוף, עדכנו המשיבים על תיקון חקיקה שעסק באישור חופשות מיוחדות לאסירים; על פרסום דו"ח הביניים של הוועדה הציבורית לבחינת נושא המעצרים לצורכי חקירה ("ועדת דותן"), ועל הכנת תזכיר חוק לתיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה מעצרים) (תיקון הרחבת סמכויות שחרור בערובה) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024, בהמשך להמלצות הוועדה; ועל פעולות נוספות שנעשו ליישום החלטות הממשלה והתמודדות עם מצב החירום הכליאתי.

13. ביום 24.3.25 הגישו העותרים תגובה להודעת העדכון, בה טענו כי חרף העלייה בהיקפי הכליאה בבתי הסוהר, המדינה אינה מקדמת פתרונות משמעותיים כדי להתמודד עם המשבר הכליאתי.

14. ביום 28.9.25 ניתנה החלטה בית המשפט הנכבד, אשר קבעה כדלקמן:

"מאז תחילת המלחמה ב-7 באוקטובר 2023 נוספו למצבת הכליאה בשירות בתי הסוהר כ-7,000 (!!!) כלואים נוספים והוכרז על "מצב חירום כליאתי". משבר הכליאה עוד טרם פרוץ המלחמה, הוחמר אפוא במידה ניכרת ושטח המחיה של חלק גדול מהאסירים נמוך כיום מ-3 מ"ר לכלוא, ונוצרו תנאי צפיפות ודוחק והלנת כלואים על הרצפה. יש להצר על כך שגם כעת, כשנה וחצי לאחר פרוץ המלחמה, העלייה הניכרת בהיקפי הכליאה טרם תורגמה לפתרונות משמעותיים ומהירים יותר להתמודדות עם משבר הכליאה החמור. בהודעת העדכון מטעם המדינה לא הייתה התייחסות לפיקוח הפרלמנטרי בנושא משבר הכליאה ומתגובת העותרים נמצאנו למדים כי אף תדירות הדיווחים לכנסת הופחתה, וגם על כך יש להצר. עם זאת, וכאמור בהחלטתנו מיום 20.6.2024, לא ניתן להתעלם מנסיבות התקופה החריגה, ורשמנו לפנינו פעם נוספת את מחויבותה של המדינה לעשות את כלל המאמצים הדרושים למציאת פתרונות למצב. יש לקוות כי משבר הכליאה יהיה נתון לפיקוח פרלמנטרי הדוק יותר [...]"

15. עוד נקבע, כי המדינה תשוב ותעדכן את תיק בית המשפט, כיצד פעלה לשיפור המצב. מכאן הודעת העדכון דנן.

שנת 2025 ועד היום

16. כידוע, מתחילת המלחמה בוצעו מעצרים בהיקפים גדולים ומצבת הכלואים במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר עלתה משמעותית. עם זאת, נבקש לעדכן כי חלה ירידה מסוימת במצבת הכלואים ממועד הגשת הודעת העדכון האחרונה ביום 18.2.25, ונכון ליום 19.11.25 עמדה מצבת הכלואים בשירות בתי הסוהר על 22,493 כלואים – עלייה של 6,140 כלואים מתחילת המלחמה, אך ירידה של 883 כלואים ממועד העדכון האחרון.

17. ברקע הדברים, התקבלה החלטת הממשלה מס' 3396, מיום 9.10.25, שעניינה "מתווה לשחרור כל החטופים הישראליים" (להלן: **החלטה 3396 או מתווה שחרור החטופים**).

במסגרת יישום המתווה האמור שוחררו 1,968 אסירים ועצורים ביטחוניים שהוחזקו במשמורת שירות בתי הסוהר, כך שמצבת האסירים הביטחוניים עמדה, נכון ליום 19.11.25, על 9,258 אסירים ועצורים ביטחוניים מתוך 22,493 כלואים.

להלן פילוח נתוני השינוי במצבת הכלואים במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר מתחילת המלחמה (6.10.23) ועד ליום 19.11.25 :

שינוי בסך הכלואים	19.11.25	6.10.23	
+4,020	9,258	5,238	כלואים ביטחוניים
+2,120	13,235	11,115	כלואים פליליים
+6,140	22,493	16,353	סה"כ

18. חרף מתווה שחרור החטופים במהלכו שוחררו כלואים ביטחוניים, העלייה בהיקפי הכלואים נמשכת גם בעת הזו. בהקשר זה אף נציין, כי על פי נתונים שנמסרו מצה"ל לגורמי הכליאה בשירות בתי הסוהר, נכון ליום 19.11.25, ישנו צפי לקליטת כ-400 כלואים נוספים, אשר מוחזקים כעת במשמורת במתקני הכליאה של צה"ל ועתידים לעבור למשמורת שירות בתי הסוהר.

מטבע הדברים, ועל אף פעולות המשיבים שתפורטנה להלן, מגמות אלה פוגעות באפקטיביות המאמצים ומציבות אתגר של ממש אל מול קביעות פסק הדין בעניין "הפעימה הראשונה". להלן נתונים באשר להיקף החריגה מ"הפעימה הראשונה" ומ"הפעימה השנייה" (בהתאם לנתוני הלילה שבין ה-18.11.25 ל-19.11.25)

עמידה	חריגה	עמידה	חריגה	
ב- 4.5 מ"ר	מ- 4.5 מ"ר	ב- 3 מ"ר	מ- 3 מ"ר	
32%	68%	61%	39%	כלואים פליליים
2%	98%	7%	93%	כלואים ביטחוניים

19. במצב דברים מורכב זה, ועל-מנת ליתן מסגרת חוקית לגידול המהיר, הוארך תוקף הוראת השעה, אשר מאפשרת להכריז על מצב חירום כליאתי, וזו עומדת בתוקפה עד ליום 31.7.26. במקביל, ומכוחה, הוארכה גם ההכרזה על מצב חירום כליאתי מעת לעת, והכרזה זו עומדת בתוקפה – נכון למועד הגשת הודעת העדכון - עד ליום 15.1.26.

פעולות שבוצעו מכוח החלטת ממשלה מס' 1903

20. כעת, לאחר שעמדנו על המגמות שחלו בשיעורי הכליאה ועל השפעת שחרור האסירים הביטחוניים בהתאם להחלטת הממשלה בעניין המתווה לשחרור חטופים, נעמוד על סטטוס יישום החלטת הממשלה מס' 1903.

נידרש, תחילה, לפעולות הבינוי שבוצעו להרחבת מתקני כליאה ולהוספת מקומות כליאה חדשים מכוח החלטת הממשלה.

21. בהמשך לאמור בהודעת העדכון האחרונה, ובהתאם לסעיף 3 להחלטת הממשלה האמורה, שלב א' של פרויקט הבינוי במתקן הכליאה "צלמון" הושלם, **ונוספו במסגרתו 240 מקומות כליאה חדשים**. בנוסף, במסגרת שלב ב' של הפרויקט במתקן "צלמון", עתידים להתווסף למתקן 240 מקומות כליאה חדשים. על פי הנמסר, תהליכי הבינוי של שלב זה עתידים להגיע לכדי סיום במהלך הרבעון הראשון של שנת 2026.

כמו-כן, התוכנית להרחבת מתקן הכליאה "מעשיהו", אשר במסגרתה התווספו 480 מקומות כליאה בשישה אגפים (תחת שני אגפים ישנים המונים 80 מקומות כליאה, שנהרסו), **הושלמה** (קרי, תוספת של 400 מקומות כליאה בסך הכל). לפי הנמסר משירות בתי הסוהר, שלושה אגפים כבר אוכלסו.

כזכור, בהודעת העדכון הקודמת צוין כי במסגרת התכנית להרחבת מתקן "מעשיהו", מתוכננת הרחבה של 480 מקומות כליאה נוספים עד לשנת 2027, וכי שלב זה מצוי בהליכי תכנון. כעת, נבקש לעדכן כי על פי הנמסר משירות בתי הסוהר, התקציב שהוקצה לשלב ב' של התוכנית האמורה, לא תואם את אומדני העלויות של הפרויקט. משכך, יתקיים שיח בין המשרד לביטחון לאומי, שירות בתי הסוהר ומשרד האוצר לצורך פתרון הסוגיה.

22. לעניין סעיף 6 להחלטת הממשלה, שעוסק בתכנון והקמה של אשכול הכליאה "מגידו" שצפוי להכיל 2,600 מקומות כליאה, נעדכן כי הפרויקט מצוי בשלבי כתיבת המכרז. על פי הנמסר, משרד האוצר והמשרד לביטחון לאומי נמצאים בעיצומה של עבודת מטה לקידום מתווה במסגרתו המדינה תצא לשלב המיון המוקדם במכרז. יוער, כי מדובר בפרויקט מורכב במיוחד ולהערכת גורמי המקצוע בשירות בתי הסוהר, מועד השלמת הפרויקט יידחה בהשוואה למועד המקורי שנקבע, והוא עתיד להסתיים בשנים 2031-2032.

23. עוד בעניין פעולות המדינה בתחום הבינוי, נזכיר כי סעיף 8 להחלטת הממשלה נסוב על המרת אגפי אוהלים המשמשים כמקומות כליאה למתקני קבע הכוללים 800 מקומות במתחם א' במתקן הכליאה "קציעות", וזאת עד לסוף שנת 2028. התוכנית שנקבעה לשם כך (לפני המלחמה) חולקה לשלבים, כאשר שנת 2023 נועדה לתכנון ואילו השנים 2028-2024 נועדו לביצוע 2 אגפים בכל שנה, ובסך הכול 10 אגפי כליאה.

כעת נבקש לעדכן, כי בנייתם של שני אגפים כאמור (אגפים 7 ו-8), במקום האוהלים שהיו קיימים באגפים אלו, הושלמה וכי 228 מקומות הכליאה באגפים אלה מאוכלסים. כמו כן, שירות בתי הסוהר ביצע מיגון ל-4 אגפי אוהלים נוספים, ואלו אוכלסו. בשלב זה, נותרו 4 אגפי אוהלים במתקן "קציעות". בשים לב לתהליכי הבינוי המקודמים במתקן הכליאה "קציעות" ייבחן הצורך להשתמש באגפים אלה, במצבי חירום בלבד.

24. נוסף על הפעולות שנעשו בתחום הבינוי, נבקש לעדכן ביחס להיבטים נוספים של החלטת הממשלה מס' 1903.

סעיף 7 להחלטת הממשלה הורה על הקמת צוות יישום והיגוי לאומי אשר יבצע דיוני הערכת מצב כליאה לאומיים, ויתכלל את פעולות הממשלה בעניין פתרון מצוקת הכליאה. בהודעת העדכון הקודמת עמדו המשיבים על פעולות הצוות עד לאותו מועד. כעת נבקש לעדכן, כי ביום 7.4.25 התכנס צוות היישום וההיגוי הלאומי בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי לקיום הערכת מצב נוספת, שלישית במספר, בהשתתפות כלל הגורמים הרלוונטיים. במסגרת הישיבה, בחנו המשתתפים צעדים נוספים שניתן לקדם על מנת להתמודד עם מצוקת הכליאה. בסיכום הדיון, הנחה מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי לפעול לבחינת קידומן של פעולות נוספות לבינוי מואץ לצד קידום הליכי תכנון של אשכולות כליאה נוספים, אודותיהם נפרט בהמשך.

25. סעיף 5 להחלטת הממשלה עניינו בפיקוח האלקטרוני. כפי שהוצג בהודעות העדכון הקודמות, ביום 18.2.24 פורסם ברשומות צו סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (מכסת מפוקחים בפיקוח אלקטרוני)(תיקון), התשפ"ד-2024, במסגרתו הורחבה מכסת המפוקחים שניתן לפקח עליהם בעת ובעונה אחת ל-1,750 מפוקחים.

נבקש לעדכן כי נכון ליום 7.12.25 מספר המפוקחים בפיקוח אלקטרוני עומד על כ-1,201. מדובר בעלייה נוספת ביחס לכמות המפוקחים בשנים קודמות (ועל עלייה של 117 מפוקחים ביחס לכמות המפוקחים במועד הגשת הודעת העדכון הקודמת).

26. אשר למנגנון השחרור המינהלי, נזכיר כי בהודעת העדכון הקודמת מיום 18.2.25 נמסר כי בהתאם לסעיף 10 להחלטת הממשלה, ביום 28.11.24 פורסם ברשומות החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 67 והוראת שעה), התשפ"ה-2024, במסגרתו הוראת השעה בעניין מנגנון השחרור המינהלי המורחב עד ליום 31.12.25. המשרד לביטחון לאומי פעל לגיבוש הצעת חוק במסגרתה מוצע בין השאר, להאריך את תוקפה של הוראת השעה בשנה נוספת. ההצעה תובא בפני ועדת שרים לענייני חקיקה ביום 28.12.25, במטרה להשלים את הליך החקיקה במהירות.

27. לבסוף, בהתאם לסעיף 4 להחלטת הממשלה, שעניינו בתי משפט קהילתיים, נזכיר כי בהודעת העדכון הקודמת צוין כי הושלמה הפריסה הארצית של בתי המשפט הקהילתיים. נכון למועד הגשת הודעת העדכון הקודמת, בהתאם לצו סדר הדין הפלילי (הסמכת בתי משפט קהילתיים) (הוראת שעה), התשפ"ב-2022 שנחתם ביום 5.9.24, ישנם 15 בתי משפט קהילתיים, אשר נפתחו כולם, כאשר הקיבולת הכוללת האפשרית של בתי משפט אלה יכולה לעמוד על 1,750 משתתפים.

פעולות שבוצעו מכוח החלטת ממשלה מס' 1712

28. סעיף 1.א. להחלטת הממשלה 1712, מורה על הוספת 456 מקומות כליאה במתקן הכליאה "קציעות" עד תום שנת 2024. בהודעת העדכון הקודמת, עדכנו המשיבים כי מספר מקומות הכליאה פחת במקצת ועתיד לעמוד על 432 מקומות כליאה ב-4 אגפים; וכי חל עיכוב בהשלמת בנייתם של אגפים אלו.

כעת נבקש לעדכן כי בהמשך לפרויקט להרחבת מתקן הכליאה "קציעות", אודותיו פורט בהודעות העדכון הקודמות, הושלמה בנייתם של ארבעת האגפים האמורים ואלה אוכלסו, כך שלמתקן הכליאה נוספו 432 מקומות כליאה. יוער כי מדובר במקומות נוספים מעבר למקומות הכליאה שהוזכרו לעיל בכל הנוגע להסבת אגפי אוהלים לאגפים בנויים במתקן הכליאה "קציעות".

29. סעיף 1.ב. להחלטת הממשלה 1712 מורה על הוספת 480 מקומות כליאה במתקן הכליאה "עופר". על פי הנמסר משירות בתי הסוהר, לאחר עדכון וייעול תהליכי התכנון, הפרויקט צפוי לגדול ולעמוד על 528 מקומות כליאה נוספים. להערכת גורמי שירות בתי הסוהר, השלמת הבינוי במתקן צפויה להסתיים לכל המאוחר, ברבעון הראשון של שנת 2026.

30. סעיף 1.ג. להחלטת ממשלה זו מורה על הוספת 100 מקומות כליאה נוספים באגפים ביטחוניים באמצעות המרת שטחים ציבוריים למקומות כליאה. סעיף זה מיושם במסגרת הרחבתה של "תוכנית 888", שעליה נעמוד להלן. נקדים ונציין כי התכנית המקורית הורחבה להוספת כ-1,478 מקומות כליאה על חשבון שטחים ציבוריים באגפים ביטחוניים.

פעולות נוספות שננקטו מאז הודעת העדכון הקודמת

31. בנוסף לכלל פעולות המשיבים במסגרת יישום החלטות הממשלה הנזכרות לעיל, ננקטו פעולות נוספות על-ידי המשיבים. כך, בכל הנוגע למאמצים בתחום הבינוי, ומעבר לאמור בהחלטות הממשלה, פעלו המשרד לביטחון לאומי ושירות בתי הסוהר במספר מישורים נוספים.

32. כפי שהוצג בהודעות העדכון הקודמת, התכנית להסבת שטחים ציבוריים למקומות כליאה הורחבה כך שבסך הכל נוספו 1,478 מקומות כליאה וזאת במקום 880 מקומות שתוכננו במקור במסגרת "תוכנית 888", אודותיה עדכנו המשיבים בהודעת העדכון הקודמת. **כעת עדכן כי כלל מקומות הכליאה שנוספו אוכלסו.**

33. כמו-כן, במסגרת הודעת העדכון השנייה, הודיעו המשיבים כי כחלק מההתמודדות עם העלייה הדרמטית במצבת הכלואים המוחזקים במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר, נחקק החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (תיקון מס' 66 - הוראת שעה - חרבות ברזל) (חופשה מיוחדת לאסיר), התשפ"ד-2024.

במסגרת התיקון, נוסף סעיף המקנה סמכות לנציב בתי הסוהר, או לסוהר בכיר בדרגת גונדר שהוסמך לעניין זה, לתת לאסיר כמפורט בחוק, חופשה מיוחדת שלא תעלה על ארבעים וחמישה ימים, בכפוף לבחינה פרטנית. נבקש לעדכן כי מאז הודעת העדכון האחרונה, הוארכה הוראת השעה והיא עומדת בתוקף עד ליום 31.12.25. בתקופת יישום הוראת השעה ועד ליום 30.11.2025, יצאו לחופשה מיוחדת 734 אסירים. עוד נציין, כי ביום 30.11.2025 אישרה ועדת השרים לענייני חקיקה את טיוטת החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (תיקון מס' 66 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 4), התשפ"ו-2025, במסגרתה מוצע להאריך את הוראת השעה ב-7 חודשים נוספים.

34. עוד נבקש לעדכן כי בהתאם להנחיית השר לביטחון לאומי, **שירות בתי הסוהר פועל לקידום תוכנית להוספת 26 אגפי כליאה נוספים במתקן הכליאה "קציעות-סהרונים", אשר יכללו בסך הכל כ-3,000 מקומות כליאה.**

במסגרת זו, הוחלט כי 6 אגפים יבנו על ידי שב"ס בהליך פטור ממכרז. נעדכן כי הושלמה הקמת ששת האגפים, וארבעה מתוכם אוכלסו. כמו כן, המשיבים החלו בהליך בינוי באמצעות מכרז ל-20 אגפים נוספים. להערכת גורמי המקצוע, בינוי ארבעת האגפים הראשונים מתוכם צפוי להסתיים בחודש מרץ 2026; בינוי שאר 16 האגפים צפוי להסתיים בחודש יולי 2026.

35. בהודעת העדכון האחרונה עדכנו המשיבים אודות פרסום דו"ח הביניים הראשון של הוועדה הציבורית לבחינת נושא המעצרים לצורכי חקירה, המבוצעים מכוח סעיפים 13 ו-23 לחוק המעצרים, בראשות נשיאת בית משפט השלום בירושלים (בדימ'), כב' השופטת שולמית דותן (להלן ולעיל: ועדת דותן). עוד צוין, כי בהתאם להמלצות דו"ח הביניים של ועדת דותן, ולאמור בסעיף 9 להחלטת הממשלה 1903, הוכן תזכיר הצעת חוק לתיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תיקון – הרחבת סמכויות שחרור בערובה) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024. עם זאת, תזכיר החוק טרם אושר להפצה על ידי הדרג המדיני.

36. לבסוף, בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 6.4.25, צוין כי "יש לקוות כי משבר הכליאה יהיה נתון לפיקוח פרלמנטרי הדוק יותר". בעניין זה נבקש לציין כי בהתאם לסעיף 19כא(ג) להוראת השעה, השר לביטחון לאומי נדרש להגיש לוועדה לביטחון לאומי של הכנסת דיווח בדבר יישום הוראת השעה **אחת לחודש**; וכל עוד ההכרזה על מצב חירום כליאתי עומדת בעינה, השר נדרש למסור דיווח על צעדים נוספים הננקטים לצורך טיפול במצב החירום הכליאתי, וכן דיווח נציב שירות בתי הסוהר על הנתונים הנוגעים ליישום הסמכויות לפי ההסדר במתקני הכליאה.

הוועדה מקיימת דיוני פיקוח ומעקב עיתיים אחר סוגיית הצפיפות בבתי הכלא, מצוקת המקום במתקנים ואופן יישום הפתרונות אודותיהם מעדכנים נציגי הממשלה. יצוין, כי דיווחי המשרד לביטחון לאומי מפורסמים באתר הוועדה בכנסת, ובעקבות כל דיווח שמועבר אליה, ככלל, הוועדה מתכנסת ומקיימת דיון.

הדיווח האחרון שהועבר לוועדה, מיום 10.12.25, זמין בכתובת :

https://fs.knesset.gov.il/25/SecondaryLaw/25_scl_rp_10182515.pdf

37. כלל הפעולות והצעדים אשר פורטו לעיל מלמדים כי הממשלה ממשיכה לפעול כל העת וביתר שאת ליישום החלטות הממשלה, לצד קידום פעולות וצעדים נוספים להתמודדות עם מצב החירום הכליאתי. כך, מכלל האמור לעיל עולה כי בכל הנוגע לקידום הבינוי והוספת מקומות הכליאה, ממועד הודעת העדכון הקודמת (18.2.2025) ועד ליום 19.11.25, נוספו בסך הכל 1,912 מקומות כליאה במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר.

עוד עולה מהאמור לעיל, כי בימים אלה מקודמים תהליכי בנייה אשר צפויים להוסיף כ- 3,190 מקומות כליאה חדשים במהלך שנת 2026.

38. העובדות המפורטות בהודעה זו, הנוגעות לשירות בתי הסוהר, ייתמכו בתצהירו של תג"ד יהב און, ראש חטיבת התכנון, אשר קרא ואישר את נכונותן. תצהירו יוגש לבית המשפט הנכבד בימים הקרובים.

העובדות המפורטות בסעיף 24 להודעה זו, הנוגעות למשרד לביטחון לאומי, יתמכו בתצהירו של דניאל ברוכי, רמ"ט מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי, אשר קרא ואישר את נכונותן. תצהירו יוגש לבית המשפט הנכבד בימים הקרובים.

העובדות המפורטות בהודעה זו, הנוגעות למשרד האוצר, יתמכו בתצהירה של אביגיל פלג, פרנסית משפט ואכיפה באגף תקציבים במשרד האוצר, אשר קראה ואישרה את נכונותן. תצהירה יוגש לבית המשפט הנכבד בימים הקרובים.

היום, ה' בטבת תשפ"ו

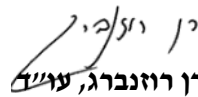
25 בדצמבר 2025

מתניה רוזין, עו"ד

סגן במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה

סגן מנהל מחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה